

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

10/1759-

13 JUN 2016

Lyse Produksjon AS - Bukkanibba vindkraftverk – Klagebehandling

Bakgrunn

Lyse Produksjon AS søkte 29. oktober 2012 om anleggskonsesjon til å bygge og drive Bukkanibba vindkraftverk med tilhørende nettilknytning i Vindafjord kommune i Rogaland. Det ble også søkt om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter oreigningslova.

Vindkraftverket er planlagt med en installert effekt på 30 MW, tilsvarende en årlig produksjon på om lag 90 GWh. Det omsøkte planområdet er om lag 3 km² og ligger om lag 450-550 moh.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) meddelte Lyse Produksjon AS anleggs-konsesjon og ekspropriasjonstillatelse til Bukkanibba vindkraftverk 2. juli 2014. Søknaden om forhåndstiltredelse ble stilt i bero.

NVEs vedtak ble påklaget av i alt 8 klageparter.

NVE fant ikke grunnlag for å oppheve eller endre eget vedtak, og saken ble derfor oversendt til Olje- og energidepartementet (OED) til klagebehandling ved brev av 10. desember 2014.

NVE har i konsesjonsbehandlingen vurdert de positive og negative virkningene av Bukkanibba vindkraftverk. NVE har lagt vekt på planområdets egnethet for vindkraft-produksjon, Norges fornybarmål og prosjektets relativt lave investeringskostnader. NVE har vurdert miljø- og samfunnsvirkninger som akseptable og at prosjektet samlet sett har større fordeler enn ulemper.

Klagene

NVEs vedtak er påklaget av:

- Rogaland fylkeskommune
- Vindafjord kommune
- Fylkesmannen i Rogaland
- Forum for natur og friluftsliv Rogaland

- Haugesund turistforening
- Vågen Grendeutval
- Vågshagen velforening

Klage fra Etne Vindafjord Næringsutvikling AS ble avvist av NVE på grunn av manglende klageinteresse. NVEs avvisningsvedtak er ikke påklaget.

NVE har sammenfattet klagene i KE-notat 36/14 av 10. desember 2014 *Vurdering av innkomne klager på vedtak om konsesjon til Bukkenibba vindkraftverk med tilhørende nettilknytning.*

En tematisk gjennomgang av klagegrunnene viser at det er NVEs vektlegging av ulemper for friluftslivet, støy, tap av INON og naturmangfold, som dominerer klagerne anførsler. Flere peker også på vindkraftverkets negative effekt på prisutviklingen for fritidseiendommer og boliger som et moment som i større grad burde vært bedre utredet og vektlagt av NVE. For en nærmere redegjørelse for klagene vises det til NVEs oversendelsesnotat.

OED arrangerte klagebefaring i området og hadde møte med klagerne, representanter for kommunen, fylkeskommunen, fylkesmannen og andre interessenter 20. mai 2015.

Departementets merknader

Innledning

Departementet kan i klagebehandlingen prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34. I departementets vurdering av om konsesjon etter energiloven skal opprettholdes, må fordelene og ulempene ved det omsøkte tiltaket veies opp mot hverandre. Energiloven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte.

I den skjønnsmessige vurderingen som foretas ved avgjørelsen av klagene på NVEs vedtak om konsesjon til vindkraftverket etter energiloven, vurderes miljøkonsekvensene av tiltaket i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til kraftforsyningssikkerheten og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies. Det vises her til prinsippene i naturmangfoldloven § 7, jf. §§ 8-12.

Departementet legger videre til grunn at Norge, gjennom fornybardirektivet og opprettelsen av et felles elsertifikatmarked med Sverige, har forpliktet seg til å øke utbyggingen av fornybar energi vesentlig. Vindkraft og vannkraft er de to energibærerne som kan bidra med ny produksjonskapasitet i et betydelig omfang.

Regional og kommunal behandling

I Rogaland fylkeskommunes fylkesdelplan for vindkraft er fylket delt inn i ja-, kanskje- og nei-områder. Bukkanibba vindkraftverk lokalisert i et "kanskje-område". Fylkeskommunen vurderer virkningene for friluftsliv og biologisk mangfold som mest konfliktfylt. I fylkesdelplan for friluftsliv, idrett, naturvern og kulturarv inngår Bukkanibba vindkraftverk i et område hvor allmenne friluftsimteresser bør gis prioritet.

Vindafjord kommune vedtok 22. april 2014 å tilrå at Bukkanibba vindkraftverk ikke gis konsesjon. I vedtaket vektlegges mangler ved utredningene, hvilke avbøtende tiltak som må gjennomføres og mangelen på en avtale mellom utbygger og kommune om en økonomisk kompensasjon.

Departementets vurdering av klagen

I vurderingen som skal gjøres etter energiloven § 3-1, jf. § 1-2, må fordelene veies opp mot ulempene tiltaket medfører.

For det aktuelle vindkraftprosjektet er det estimert en middelvind på 7,7 m/s som med en installert effekt på 30 MW, kan gi en samlet produksjon på om lag 90 GWh. Slik departementet vurderer saken er det usikkerhet knyttet til både vindforhold og brukstider for dette vindkraftverket. Departementet konstaterer imidlertid at NVE har funnet at anlegget kan være realiserbart innenfor det svensk-norske sertifikatmarkedet. Departementet legger til grunn at selv om det skulle være teknisk og økonomisk mulig å realisere et vindkraftverk i Vindafjord, vil lønnsomheten ved et slikt prosjekt være liten.

Klagerne har anført at vindkraftverket vil gi negative effekter for friluftsjakter og naturmangfold og at støy sammen med andre støykilder i området, vil utgjøre en stor negativ belastning. Noen klagere peker også på at investeringer som er gjort i fritidseiendommer og boliger vil reduseres i verdi og at dette må tillegges vekt. I den tematiske gjennomgangen av negative virkninger kommer NVE frem til at disse hver for seg ikke er større enn vindkraftverkets fordeler. NVE kommer også frem til at disse ulempene i sum ikke overstiger fordelene vindkraftverket representerer.

Verdsetting av naturgoder og andre eksterne effekter som ikke er prissatte er komplisert. Departementet må bruke det lovbestemte skjønn. Skjønnnet er blant annet basert på de faglige utredningene og de foretatte befaringer. Departementet legger til grunn at Bukkanibba vindkraftverk i norsk sammenheng er et relativt lite vindkraftprosjekt som vil ha beskjeden effekt for oppfyllelsen av produksjonsmålet i det svensk-norske sertifikatmarkedet.

De positive virkninger av prosjektet som fremgår av den samlede dokumentasjonen for departementet, knytter seg i hovedsak til verdiskapingen av selve vindkraftverket og lokale ringvirkninger. På den negative siden pekes det på landskap og visuelle virkninger, friluftsliv og reiseliv, naturmangfold, støy, skyggekast og refleksblink, lysmerking og virkninger for det biologiske mangfoldet. Dette er ulemper som i større eller mindre grad gjør seg gjeldende for alle vindkraftverk.

Under ellers like forhold vil de negative effektene per vindturbin være større for et prosjekt med et lavt antall turbiner enn for et større prosjekt. I Retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraft (OED og MD 2007) heter det at "målsetningen om lavest mulig miljø- og samfunnskostnader per kWh tilsier at vindkraftutbyggingen generelt bør konsentreres om større anlegg hvor det er gode vindforhold, hensiktsmessig infrastruktur og hvor konflikten med andre viktige hensyn er akseptabel". For Bukkanibba vindkraftverk er det søkt om inntil ti vindturbiner, hvor de negative virkningene per vindturbin etter departementets syn er relativt store. I tillegg er vindkraftverket av en slik størrelse at det ikke

på samme måte som et større vindkraftverk kan utnytte fordeler knyttet til nødvendig infrastruktur, som veier, intern trafostasjon og nettilknytning, som større vindkraftverk. Departementets vurdering av de negative virkningene som fremkommer av klagen er at disse enkeltvis ikke overstiger de fordelene vindkraftverket representerer. Departementet vurdering er likevel at de samlede ulempene, vurdert opp mot vindkraftverkets positive virkninger, er for store til at vindkraftverket kan realiseres. Etter departementets vurdering er det først og fremst planområdets nærhet til bebyggelse og nærheten til etablerte turområder som begrunner denne konklusjonen. Departementet mener at forringelsen et slikt inngrep har på friluftslivet og naturverdiene i området vil være for stor.

Lokale vurderinger tillegges vekt i departementets behandling. I denne saken konstaterer departementet at det lokale synet og fylkeskommunens syn trekker i retning av at konsesjon ikke bør gis.

Departementet har foretatt en samlet vurdering av alle de anførte ulempene ved en utbygging av Bukkanibba vindkraftverk. Ulempene er vurdert opp mot fordelene ved å få på plass et vindkraftverk med et tilskudd av fornybar energi på inntil 90 GWh årlig produksjon. Etter en helhetsvurdering har departementet kommet til at de samlede skader og ulemper overskrider fordelene med etablering av Bukkanibba vindkraftverk. Grunnlaget for å gi konsesjon etter energiloven § 3-1 er dermed ikke tilstede.

Konklusjon

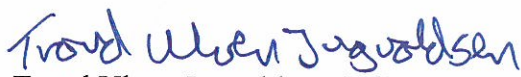
Klagen tas til følge. NVEs vedtak av 2. juli 2014 om å gi Lyse Produksjon AS anleggskonsesjon og ekspropriasjonstillatelse for Bukkanibba vindkraftverk omgjøres.

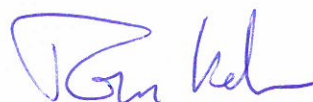
Når et vedtak blir endret til gunst for en part, tilkjennes parten dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partenes og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.

Kravet må settes frem for departementet senest 3 uker etter at melding om det nye vedtaket er kommet frem til vedkommende, jf. forvaltningsloven § 36.

Departementets avgjørelse er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tom Wiersdalen Karlsen
seniorrådgiver

Kopi til:

Norges vassdrags- og energidirektorat

Adresseliste

Etne Vindafjord

Næringsutvikling AS

Forum for natur og friluftsliv

Fylkesmannen i Rogaland

Vindafjord kommune

Vågen grendeutval

Haugesund turistforening

Vågshagen velforening

Rogaland fylkeskommune

Lyse Produksjon AS